

Kollázs-előadás apropó Maeterlinck

A Kolozsvári Magyar Színház fiatal rendezőket bemutató sorozatában Botond Nagy sepsiszentgyörgyi születésű rendező a Vakok című előadást vitte színre. A bemutatót május 17-én tartották a nagyszínpadra épített stúdióban.

Az utóbbi időben ritkán fordult elő velem, hogy egy színházi előadás után ne tudjam eldönteni, tetszett-e a produkció vagy sem. Am a Vakokkal így jártam: néhány apróságot leszámítva nem igazán találok benne kifogásolni valót, a háromórásra sikeredett stúdióelőadás megkínossa ugyan a nézőt, és már alig várja, hogy felkeljen a kemény ülőkérről, mégsem mondható unalmasnak. Jó a rendezés, ismét remekelnek a kolozsvári színészek, pörgős és látványos az egész, és mégis... valami hiányérzet marad utána. Azzal van gondom, hogy nem tudtam pontosan megérteni, mire is akar kilyukadni a rendező ezzel az előadással. A függöny utáni véleményfoglalásokat hallva más is így volt ezzel. De a hiba valószínűleg bennem/bennünk van. Legalábbis annak egy része.

A darab úgy van beharangozva, hogy különböző szerzők szövegeinek kollázsa, de a kiindulópont az irodalmi Nobel-díjas belga Maurice Maeterlinck Vakok című drámája. A drámaíró színpa-

di darabjai a szimbolizmus fontos mérföldkövei, és ez a szimbolizmus a kolozsvári előadáson is jócskán átüt. Botond Nagy rendező megfogalmazásában az előadás az őszinte személyességet sem nélkülöző techno-poétikus installáció, amelynek a zene és a vizuális elemek is egyenrangú szereplői. Elhangzik benne néhány igencsak mély értelmű, filozofikus hangulatú monológ, de ettől még végső soron egy modern felfogású játék az előadás majdnem minden jelenete. Egyébként az alkotók úgy fogalmaztak a bemutató előtti sajtótájékoztatón, hogy „ez az előadás nem tesz ígéreteket és nem magyarázkodik. Nem akar több lenni, mint ami: egy kollázs. Kollázs a korról, amibe évezredek óta folyton beleszületünk, a sutaságainkról, ahogy elbeszélünk egymás mellett, figyelem- és szeretetérhességünkről.” A célt sikerült elérniük, bár éppen a jelenetek kollázs jellegénél fogva állt kissé értetlenül a néző a darab egésze előtt.

Mindenképpen egy friss, fiatalos bemutatónak voltunk tanúi,

FOTÓ: BIRÓ ISTVÁN

Látványos előadás volt a Vakok, amely megmozgatta a nézők fantáziáját

Vakok – Hommage à Maurice Maeterlinck, Samuel Beckett, Hajas Tibor, Pilinszky János & Pier Paolo Pasolini

Az előadás alkotói Viola Gábor, Váta Loránd, Szűcs Ervin, Sigmond Rita / Ötvös Kinga, Platz János, Marosán Csaba, Kicsid Gizella, Kántor Melinda, Kató Emőke, Imre Éva, Farkas Loránd, Bodolai Balázs, Árus Péter, Albert Csilla színészek, valamint Carmen-

cita Brojboiu díszlettervező, Márton Erika jelmeztervező, Kónya Útő Bence zeneszerző, George Pop koreográfus, vizuális effektek: Rancz András, Kali Ágnes dramaturg, Eröss László fénytervező és Veres Emőke rendezőasszisztens. Rendező: Botond Nagy

amely némileg szakít a kolozsvári színpadi hagyományokkal. Bár hasonló, vizuális és zenei elemekkel tarkított, érzékekre ható előadást már láttunk, a Bo-

tond Nagyé kiemelkedik ezek közül. Nagyon fiatal rendezőről van szó, akire még sok-sok előadás színpadra vitele vár. Ránk pedig a remény, hogy a felnövő generá-

ciók is minőségi színházat kapnak. A jelek egyelőre jóknak mutatkoznak...

NÁNÓ CSABA

Tehetséggondozás: mester helyett önerőből

Egy szerkesztőnek nem szabad egyéni ízlésének bélyegét rányomnia az újonnan szerkesztett írásra – hangzott el a Bulgakov irodalmi kávéházban, ahol múlt hétvégén erdélyi magyar írók, költők beszélgettek az itthoni tehetséggondozásról.

A kommunista berendezkedésű Romániában még a Babeş-Bolyai Tudományegyetem magyar szakja volt az írói, költői vénájú fiatalok keltező fészke – emlékezett vissza Kántor Lajos irodalomtörténész, szerkesztő, aki Lászlóffy Aladár Kossuth-díjas író, költő padtársa volt az egyetemen. Ezt a generációt a Korunk irodalmi rovata is nevelgette, pallérozta. Király László, a Magyar Művészeti Akadémia rendes tagja hozzáfűzte: többek közt Molnos Lajossal, Farkas Árpáddal együtt az erdélyi irodal-

mi élet egy olyan időszakát éltek meg, amikor a szerkesztőségek nem tekintettek el az egyetemen kialakult tehetséges fiatalok „bandájától”. Amikor megjelent Lászlóffy Aladár első kötete, az akkori pályakezdők úgy érezték, számukra is megvalósítható az írói álom. A mára klasszikussá nőtt irodalmi személyiségek sokat köszönhetnek a Forrás folyóiratnak és a köréje épült irodalmi esteknek, amelyeken akkoriban több mint százan is részt vettek. Király László szerint a vidéki szegénylegények felnéztek Kántor Lajosra, Lászlóffyra, akik erős motivációt jelentettek az ifjúság számára.

„Tizenkettedik osztályos koromban Hodor Adél megkeresett az iskolában, mert hallotta, hogy verseket írok. Az ő közvetítésével publikáltam először a Jelen-

létben. A tehetséggondozás következő szakasza az irodalmi esteken zajlott, ahol eleinte gicszesnek tartották költeményeimet, és a könnyekig szétszedték” – emlékezett vissza első költői éveire László Noémi, aki többek közt Fekete Vincze és Orbán János Dénes kortársaként nevelődött szerencsés nemzedék tagjaként a forradalom utáni, hirtelesen pezsegni kezdett erdélyi irodalmi életben.

Karácsonyi Zsolt, a Helikon főszerkesztője hozzátette, a tehetségek nevelésében fontos szerepet játszottak a rendszeres írói-költői táborok, a Bretter-kör, aztán a Korunk mellett a Helikon és a Látó nyújtott számukra publikálási lehetőséget. Egy konkrét mentora azonban szinte senkinek nem volt. „Ott voltak a szerkesztők, akik tanítottak, igazgat-

FOTÓ: KÁDÁR HANGA

tak, de senki kabátjába nem kapaszkodtam. Egyetlen mesterem talán a Kossuth Rádió irodalmi műsora volt” – fűzte hozzá Karácsonyi. László Noémi számára is az egyetemesen jó irodalomként megítélt könyvek lapjai jelentették a követendő példát. A költő hangsúlyozta: mindenkinek bíznia kell saját erejében, amikor az újat kikalapálja. Király László szerint jaj annak a költőnek, aki önére helyett mesterhez folyamodik: bár titkon mindenki követ példákat, nem születet siker stílusmásolásból.

A jelenlévők egyetértettek abban, hogy az írást nem lehet megtanulni, a tehetséggel születni kell, annak a kiművelése pedig kis segítséggel – irodalmi pályázatokkal, táborokkal – elsősor-

ban egyéni boldogulással kell, hogy történjen. Karácsonyi Zsolt hangsúlyozta, egy irodalmi lap szerkesztőjének nem szabad elfelednie, hogy egyszer ő is volt fiatal szerző. László Noémi ugyanakkor hozzátette, a szerkesztőnek empátiával kell hozzáállnia az ifjúsághoz, hiszen a tehetséggondozónak is tehetsége kell, hogy legyen a gondozáshoz mind negatív, mind pozitív kritika esetén.

KÁDÁR HANGA

A kultúrkozmában Karácsonyi Zsolt, László Noémi, André Ferenc, Kántor Lajos és Király László

Kárpát-medencei irodalmi pályázat

Az egész magyar nyelvterületet átfogó novella-, vers-, mese- és regénypályázatot hirdet a Kárpát-medencei Tehetséggondozó Nonprofit Kft., amely az irodalmi élet felfrissítéséért, a kortárs magyar irodalom élvéé és olvasottá tételéért, illetve az irodalmi tehetséggondozás céljából jött létre. A novella-, vers- és mese-pályázaton kategóriánként 1 millió forintos első, 500 ezer forintos második, és 250 ezer forintos harmadik díjak nyerhetőek el, a regénypályázat első díja 5 millió forint, a második díj 2 millió forint, harmadik díj 1 millió forint. A pályaművek beküldési határideje a novella, vers és mese kategóriák esetében 2017. szeptember 1. A regény megírására egy év áll rendelkezésre, ennek határideje 2018. május 3. A pályaművek esetében tematikus és életkori megkötés nincs, bárki jelentkezhet, a pályázat nyelve magyar. A pályázatok jelígesek, a jelígek feloldását külön borítékban kell mellékelni, melyeket a zsűri döntését követően közjegyző jelenlétében bontanak fel, ezt követően hirdetik ki a nyerteseket. A beérkező pályamunkákat társadalmi–szakmai zsűri bírálja el, amely szintén pályázati úton kiválasztott irodalomtanárokból, könyvtárosokból, valamint a magyar irodalmi élet jeles alkotóiból áll. A társadalmi zsűri pályázatáról, illetve az alkotói versenypályázatáról részletek és további információk a www.krmtg.hu honlapon, a Pályázatok menüpont alatt találhatóak.